

32002F0629

1.8.2002

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 203/1

**RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ RADY
ze dne 19. července 2002
o boji proti obchodování s lidmi**

(2002/629/SVV)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 29, čl. 31 písm. e) a čl. 34 odst. 2 písm. b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Akční plán Rady a Komise o nejlepších způsobech provádění ustanovení Amsterodamské smlouvy o vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva ⁽³⁾, závěry Evropské rady ze zasedání ve dnech 15. a 16. října 1999 v Tampere, závěry Evropské rady ze zasedání ve dnech 19. a 20. června 2000 v Santa Marii da Feira, jak jsou uvedeny ve výsledkové tabulce, a Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 19. května 2000 o sdělení Komise o dalších opatřeních v boji proti obchodování se ženami navrhuje nebo požadují legislativní opatření proti obchodování s lidmi včetně společných definic, znaků skutkových podstat a sankcí.
- (2) Po společné akci Rady 97/154/SVV ze dne 24. února 1997 o opatřeních v boji proti obchodování s lidmi a pohlavnímu zneužívání dětí ⁽⁴⁾ musí následovat další legislativní opatření řešící rozdílnost právních přístupů jednotlivých členských států a přispívající k rozvoji účinné spolupráce v oblasti soudnictví a donucovacích orgánů zaměřené proti obchodování s lidmi.
- (3) Obchodování s lidmi je spojeno se závažným porušováním základních lidských práv a lidské důstojnosti a zahrnuje takové kruté praktiky, jako jsou zneužívání a podvádění

zranitelných osob, používání násilí, pohrůzek, otroctví spojeného se zadlužením a nátlaku.

- (4) Rozhodující krok k mezinárodní spolupráci v této oblasti představuje Protokol OSN o prevenci, potírání a trestání obchodu s lidmi, zvláště se ženami a dětmi, kterým se doplňuje Úmluva OSN proti mezinárodní organizované trestné činnosti.
- (5) Děti jsou zranitelnější, a hrozí u nich tudíž větší nebezpečí, že se stanou oběťmi obchodu s lidmi.
- (6) Významnou práci, kterou vykonávají mezinárodní organizace, zejména OSN, musí doplnit práce Evropské unie.
- (7) Je nezbytné, aby tak závažná trestná činnost, jako je obchodování s lidmi, nebyla řešena jen jednotlivými opatřeními členských států, nýbrž je nutné přijmout společný postup, jehož nedílnou součástí musí být stanovení základních prvků trestního práva společných pro všechny členské státy, včetně účinných, přiměřených a odrazujících sankcí. V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality se toto rámcové rozhodnutí omezuje na míru nezbytně nutnou k dosažení těchto cílů na evropské úrovni a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.
- (8) Je třeba zavést dostatečně přísné sankce proti pachatelům, které dovolí zahrnout obchodování s lidmi do působnosti již přijatých aktů v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, jako jsou společná akce Rady 98/699/SVV ze dne 3. prosince 1998 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní ⁽⁵⁾ a společná akce Rady 98/733/SVV ze dne 21. prosince 1998, kterou se stanoví, že účast na zločinném společenství je v členských státech Evropské unie trestným činem ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 62 E, 27. 2. 2001, s. 324.

⁽²⁾ Úř. věst. C 35 E, 28. 2. 2002, s. 114.

⁽³⁾ Úř. věst. C 19, 23.1.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 63, 4.3.1997, s. 2.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 333, 9.12.1998, s. 1. Společná akce naposledy pozměněná rámcovým rozhodnutím 2001/5000/SVV (Úř. věst. L 182, 5.7.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 351, 29.12.1998, s. 1.

(9) Toto rámcové rozhodnutí by mělo přispět k boji a prevenci proti obchodování s lidmi tím, že doplňuje nástroje přijaté v této oblasti, jako jsou např. společná akce Rady 96/700/SVV ze dne 29. listopadu 1996, kterou se zavádí program podpor a výměn pro osoby, které jsou příslušné k boji proti obchodu s lidmi a pohlavnímu vykořisťování dětí (STOP) ⁽¹⁾, společná akce Rady 96/748/SVV ze dne 16. prosince 1996, kterou se rozšiřuje působnost protidrogové jednotky Europolu ⁽²⁾, rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 293/2000/ES ze dne 24. ledna 2000, kterým se přijímá akční program Společenství (program Daphne) (2000 až 2003) o preventivních opatřeních pro boj proti násilí páchanému na dětech, mladistvých a ženách ⁽³⁾, společná akce Rady 98/428/SVV ze dne 29. června 1998 o vytvoření Evropské soudní sítě ⁽⁴⁾, společná akce Rady 96/277/SVV ze dne 22. dubna 1996 o rámci pro výměnu styčných soudců ke zlepšení soudní spolupráce mezi členskými státy Evropské unie ⁽⁵⁾, a společná akce Rady 98/427/SVV ze dne 29. června 1998 o správných postupech při poskytování vzájemné právní pomoci ve věcech trestních ⁽⁶⁾.

(10) Je proto třeba zrušit společnou akci Rady 97/154/SVV v míře, v jaké se týká obchodování s lidmi,

PŘIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Trestné činy obchodování s lidmi pro účely vykořisťování pracovní síly nebo pohlavního vykořisťování

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění trestnosti těchto jednání:

najímání, přeprava, předání, přechovávání nebo následné přijetí osoby, včetně výměny nebo předání kontroly nad touto osobou, pokud

a) je při něm použito nátlaku, síly nebo pohrůzek včetně únosu nebo

b) je při něm využito omylu nebo podvodu nebo

c) je při něm zneužito moci nebo zranitelného postavení, takže osoba nemá jinou skutečnou a přijatelnou možnost než podvolit se danému zneužívání, nebo

d) při něm dochází k poskytování či přijímání finančních prostředků nebo výhod k získání souhlasu osoby, která má kontrolu nad jinou osobu,

za účelem vykořisťování pracovní síly nebo služeb této osoby, zahrnujícího přinejmenším nedobrovolnou nebo nucenou práci či služby, otroctví či praktiky podobné otroctví či nevolnictví, nebo

za účelem využívání k prostituci nebo jiným formám pohlavního vykořisťování včetně pornografie.

2. Souhlas oběti obchodování s lidmi se zneužíváním, ať už zamýšleným či skutečným, je nepodstatný, pokud bylo použito kteréhokoli z prostředků uvedených v odstavci 1.

3. Pokud se jednání uvedené v odstavci 1 týká dítěte, je postihováno jako obchodování s lidmi i tehdy, nebylo-li použito prostředků uvedených v odstavci 1.

4. Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se za „dítě“ považuje osoba mladší 18 let.

Článek 2

Návod, pomoc, účastenství a pokus

Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění trestnosti návodu a pomoci, účastenství a pokusu o spáchání protiprávních jednání uvedených v odstavci 1.

Článek 3

Sankce

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby protiprávní jednání uvedená v článcích 1 a 2 podléhaly účinným, přiměřeným a odrazujícím trestním sankcím, které mohou vést k vydání.

2. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby protiprávní jednání vymezená v článku 1 byla postihována trestem odnětí svobody, jehož horní hranice činí nejméně osm let, pokud k nim došlo za jedné z těchto okolností:

a) trestným činem došlo úmyslně nebo v důsledku hrubé nedbalosti k ohrožení života oběti;

b) trestný čin byl spáchán na oběti, která byla obzvláště zranitelná. Za obzvláště zranitelnou obět se považuje přinejmenším taková obět, která podle vnitrostátního práva nedosáhla věku pohlavní dospělosti, a byl-li trestný čin spáchán za účelem využívání jiných osob k prostituci nebo k jiným formám pohlavního vykořisťování včetně pornografie;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 322, 12.12.1996, s. 7.

⁽²⁾ Úř. věst. L 342, 31.12.1996, s. 4.

⁽³⁾ Úř. věst. L 34, 9.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 191, 7.7.1998, s. 4.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 105, 27.4.1996, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 191, 7.7.1998, s. 1.

- c) trestný čin byl spáchán za užití hrubého násilí nebo jím byla oběti způsobena obzvláště závažná újma;
- d) trestný čin byl spáchán v rámci činnosti zločinného spolčení, jak je vymezena ve společné akci 98/733/SVV, bez ohledu na výši trestu tam uvedenou.

Článek 4

Odpovědnost právnických osob

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby zajistil, že právnické osoby lze činit odpovědnými za protiprávní jednání uvedená v článcích 1 a 2, která v jejich prospěch spáchá jakákoli osoba jednajíc samostatně nebo jako člen orgánu dotyčné právnické osoby, která v této právnické osobě působí ve vedoucím postavení na základě

- a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu,
- b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby,
- c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.

2. Kromě případů stanovených v odstavci 1 přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění odpovědnosti právnických osob v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání protiprávního jednání uvedeného v článcích 1 a 2 ve prospěch právnické osoby osobou jí podřízenou.

3. Odpovědnost právnické osoby podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní stíhání fyzických osob pro spáchání protiprávního jednání uvedeného v článcích 1 a 2, návod k němu nebo účastenství na něm.

4. Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se za právnickou osobu považuje každý subjekt mající toto postavení podle platných vnitrostátních předpisů, s výjimkou států nebo jiných veřejnoprávních korporací při výkonu veřejné moci a mezinárodních organizací veřejného práva.

Článek 5

Sankce ukládané právnickým osobám

Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby právnickou osobu odpovědnou podle článku 4 bylo možné postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi, které zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy a mohou zahrnovat i jiné sankce, například

- a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory,
- b) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodních činností,
- c) uložení soudního dohledu,
- d) zrušení rozhodnutím soudu,
- e) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven, jichž bylo využito ke spáchání protiprávního jednání.

Článek 6

Příslušnost a trestní stíhání

1. Každý členský přijme opatření nezbytná k zavedení své příslušnosti ve vztahu k protiprávním jednáním uvedeným v článcích 1 a 2 a spáchaným

- a) zcela nebo zčásti na jeho území,
- b) některým z jeho státních příslušníků nebo
- c) ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území.

2. Členský stát může rozhodnout, že nebude uplatňovat nebo bude uplatňovat pouze ve zvláštních případech nebo za zvláštních okolností pravidlo o příslušnosti stanovené v odst. 1 písm. c).

3. Členský stát, který podle svých právních předpisů nevydává své státní příslušníky, přijme opatření nezbytná k zavedení své příslušnosti a k případnému trestnímu stíhání ve vztahu k protiprávním jednáním uvedeným v článcích 1 a 2, jestliže byly spáchány jeho státními příslušníky mimo jeho území.

4. Členské státy vyrozumí generální sekretariát Rady a Komisi o svém rozhodnutí použít odstavec 2, a případně uvedou zvláštní okolnosti nebo podmínky, za kterých své rozhodnutí použije.

Článek 7

Ochrana obětí a pomoc obětem

1. Členské státy zajistí, aby vyšetřování ani stíhání trestných činů, na které se vztahuje toto rámcové rozhodnutí, nezáviselo na výpovědi ani trestním oznámení vzneseném osobou, na níž byl trestný čin spáchán, a to přinejmenším v případech, na které se vztahuje čl. 6 odst. 1 písmeno a).

2. Děti, které jsou oběťmi trestných činů uvedených v článku 1, je třeba považovat za obzvláště zranitelné oběti podle čl. 2 odst. 2, čl. 8 odst. 4 a čl. 14 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení ⁽¹⁾.

3. Je-li obětí dítě, přijme každý členský stát veškerá možná opatření k zajištění vhodné pomoci pro jeho rodinu. Každý členský stát zejména v případech, kdy je to vhodné a možné, uplatní ve vztahu k příslušné rodině článek 4 rámcového rozhodnutí 2001/220/SVV.

Článek 8

Místní působnost

Toto rámcové rozhodnutí se vztahuje na Gibraltar.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 82, 22.3.2001, s. 1.

Článek 9

Použitelnost společné akce 97/154/SVV

Společná akce 97/154/SVV není nadále použitelná v míře, v jaké se týká obchodování s lidmi.

Článek 10

Provedení

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s tímto rámcovým rozhodnutím do 1. srpna 2004.
2. Ke stejnému dni členské státy sdělí generálnímu sekretariátu Rady a Komisi znění ustanovení, kterými se v jejich vnitrostátním právu zavádějí povinnosti vyplývající z tohoto rámcového rozhodnutí. Na základě těchto údajů a písemné zprávy předložené

Komisi prověří Rada nejpozději do 1. srpna 2005, do jaké míry dosáhly členské státy souladu s tímto rámcovým rozhodnutím.

Článek 11

Vstup v platnost

Toto rámcové rozhodnutí vstupuje v platnost dnem zveřejnění v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

V Bruselu dne 19. července 2002.

Za Radu

předseda

T. PEDERSEN